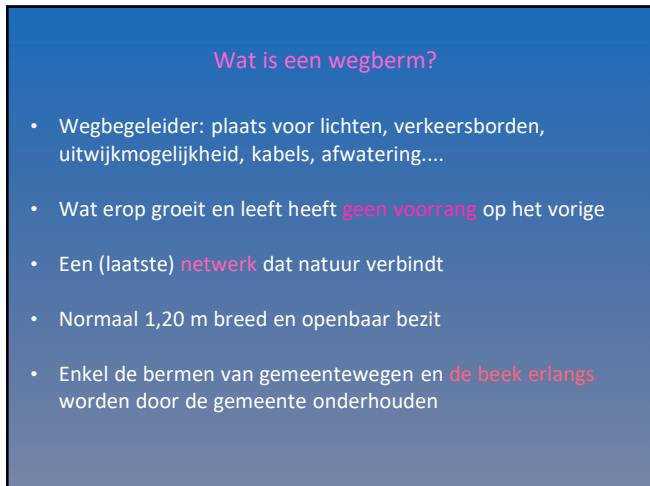

1

2

3

4

5

6

Stikstofdepositie

Stikstof valt vooral uit de lucht onder de vorm van ammoniak (landbouw) en stikstofoxide (vervoer en industrie)

Daarnaast is er rechtstreekse aanvoer via het bemesten van velden, organisch stof op de wegen...

7

u leest goed: 1984!

27 juni 1984: Besluit van de Vlaamse Executieve inzake natuurbehoud op de bermen

Laatste aanpassing: 25/02/1994

27 JUNI 1984: BERMENBESLUIT

Besluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984 houdende maatregelen inzake natuurbehoud op de bermen beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 1.

Dit besluit is toepasselijk op de bermen gelegen langs wegen, waterlopen en spoorwegen, in zoverre publiekrechtelijke rechtspersonen krachtens enig recht van beheer bevoegd zijn om de handelingen te stellen die bij dit besluit geregeld worden.

Onder bermen wordt voor de toepassing van dit besluit verstaan : bermen en taluds.

Artikel 2.

Het gebruik van biociden op bermen is verboden.

Artikel 3.

Begraasde bermen mogen niet vóór 15 juni gemaaid worden. Een eventuele tweede maaibeurt mag slechts uitgevoerd worden na 15 september.

Het maaisel dient verwijderd te worden binnen de tien dagen na het maaien.

8

40 jaar later.....

Nog steeds is bermbeheer een stiefmoederlijk behandeld onderwerp in veel gemeenten.

Een werkgroep wegbermen kan een grote steun zijn voor de betreffende (overbevraagde) ambtenaren.

Zonder samenwerking met de gemeente is het moeilijk om te wegen op het bermbeleid.

9

Er huist meer in bermen dan bloeiende planten: mossen, schimmels, een grote waaier aan insecten, spinnen, pissebedden... Vraag info aan een kenner.

Bij bredere bermen zijn struiken en bramen een meerwaarde voor de fauna.

10

In het begin werd sterk ingezet op het armer maken van de bermen. Er wordt sedertdien **veel gemaaid en opgezogen** om minder stikstofrijke bermen te bekomen.

De laatste jaren groeit het besef dat je daarmee ook **veel zaden en insecten verwijdert** die beter in de berm zouden blijven.

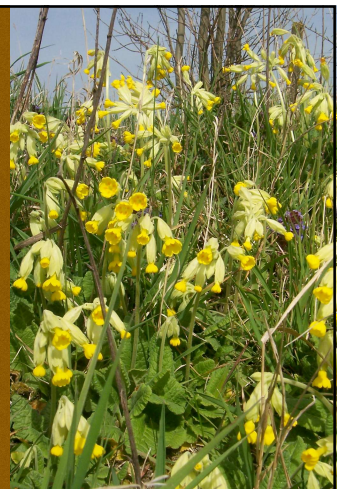
Gevarieerd maaien is één van de oplossingen maar nog duurder.

11

WERKGROEP WEGBERMEN

- Gestart om minder algemene planten te beschermen.
- In '98 bracht Arnout Zwaenepoel "Werk aan de Berm!" uit. Dat was het eigenlijke begin van het bermbeheer in onze gemeente.

12

Diksmuide is een grote landelijke gemeente, doorsneden door de IJzer en de Handzamevaart

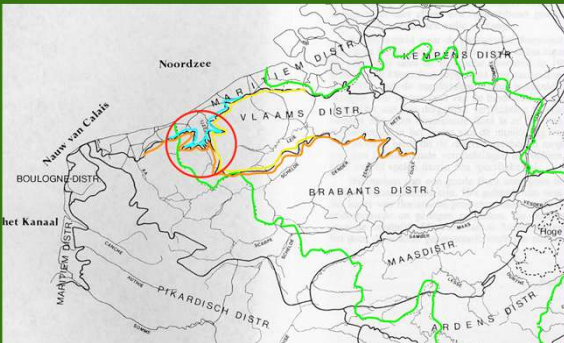
De ondergrond is er heel gevarieerd met kleibodems, zand- en zandleemgrond, en daarnaast in de laagste delen turf.

13

Kleigrond houdt alles vast, zandgrond laat alles door.

14

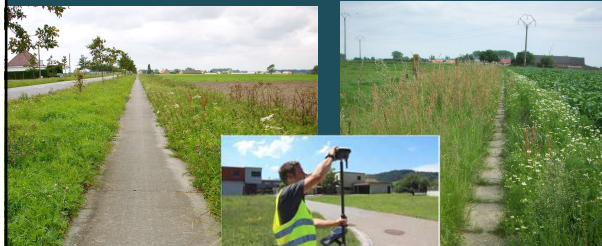
Plantkundig liggen we op de grens van het Maritiem, Vlaams en Brabants district. Dat alles maakt dat er hier een grote variatie aan plantengroei mogelijk is

15

Inventarisatie: weet wat je in huis hebt.

Kwalificatie van de berm: breedte, beek aanwezig, vrijliggend, palend aan een akker, maaigras of graasweide. Dit is intensief werk maar hoeft maar één keer grondig, daarna enkel nog jaarlijkse aanpassingen.

16

De planten:
Wat je ziet is een gevolg van wat er in de bodem zit

Maak een eerste indeling in slecht, zozo en goed

17

slecht zijn de brandvloedbermen, (strook)

De zevenblad- en heermoesbermen, (sproei)

De eentonige grasbermen (= monocultuur)

18

19

20

21

22

23

24

Hoe armer de grond hoe meer gegadigden:
Net zoals de brandnetel vertelt hoe slecht het is,
zijn er planten die tonen hoe goed het gaat.

Knoopkruid, wilde peen, veldlathyrus, scherpe boterbloem,
wilde pastinaak, rode klaver en veldzuring
zijn de prinsen van de bermflora.
Het is vooral de mate waarin ze voorkomen die
toonaangevend is.

25

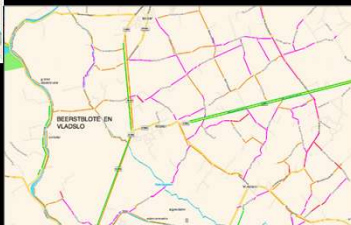
Wanneer vossestaart verschijnt is de berm
op de goede weg

26

Maak na ieder jaar een staat op,
kleur de bermen in op een kaart.

Ga ermee naar de gemeente
en overleg
wat volgend jaar kan.

27

De keuze is gemaakt, de bermen zijn geselecteerd,
aan de slag!

Maaien moet na 15 juni en na 15 september.
Weinig instanties houden zich eraan.

Ieder jaar is anders, vb een droog voorjaar
spreekt in het nadeel van de grassen.

28

en verder....

Probeer goede afspraken te maken met de bevoegde
ambtenaar van de gemeente.

wat met gemelde overtredingen?

wat is er voor milieudienst en wat voor de groendienst?
hoe zit dat met de distelbestrijding, en met de exoten?

wanneer is de ambtenaar bereikbaar?

kan/mag de GAS-ambtenaar vaststellingen doen?

29

Hou bij rietgrachten rekening met broedende vogels,
na 15 juni zijn de nesten leeg.

Probeer te verhinderen dat beken net voor de winter
uitgemaaid worden.

Zo kan het kleine grut veilig overwinteren.

30

Passieve recreatie is leuker langs bloemrijke bermen!
De toeristische dienst is een bondgenoot.

Kijk eens op Strava langs welke wegen er het meest gefietst en gewandeld wordt, een reden te meer om de bermen leuk te houden.

Bermen die na half juni gemaaid zijn zien er tijdens het jaarlijks verlof niet zo mooi uit.

Met een inventaris en een beheerplan bij de hand mag je vroeger maaien.

31

Wegbermbeheer
370 km wegbermen = 60 ha natuur aan de rand van de weg

diksmuide

Bloemrijke graslanden

WEGBERMBEHEER

- Gedifferentieerd maaibeheer
- Cijfers:
 - ✓ 310 km groenaannemer met opvang en afvoer
 - ✓ 30 km landbouwer of vrijwilliger met afvoer
 - ✓ 30 km eigen klepelmaaiers zonder opvang
 - ✓ € 90.000 kost voor maaien met afvoer
 - ✓ € 40.000 kost voor verwerking maaisel
- Inzaaien herstelsleuven nutsmaatschappijen met bloemrijk mengsel

32

33